

Hizb-ut Tahrir / Sudan Vilayeti Resmi Sözcüsünün “Yozlaşmış Bir Sistem ve Başarısız Politikalar... Sonuç Açlık ve Sefalet” Başlıklı Basın Toplantısında Yaptığı Konuşma

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Salât ve selâm; âlemlere rahmet olarak gönderilen efendimiz, peygamberimiz ve önderimiz Muhammed bin Abdullah’a, onun âline, ashabına ve kıyamet gününe kadar onun hidayetine tabi olup yolundan yürüyenlerin üzerine olsun.

Muhterem kardeşlerim, salonda bulunan değerli katılımcılar ve bizleri canlı yayından takip eden kıymetli izleyiciler! Es Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakâtuh.

Birbirini tetikleyen ve iç içe geçmiş krizlerle karşı karşıyayız. Piyasaları kasıp kavuran fahiş fiyat artışları, yabancı para birimleri karşısında sürekli değer kaybeden yerel para birimi ve halkın sıkıntılarını bizzat üreten bir hükümet... Hükümet; tüccarlara ve diğer kesimlere ağır vergiler yüklüyor, ithal ürünlerden alınan gümrük vergilerini artırıyor ve harç toplamak amacıyla pazarlardaki satıcılar üzerindeki baskısını yoğunlaştırıyor. Öyle ki hayat artık dayanılmaz bir cehenneme dönüşmüş, bıçak kemiğe dayanmış ve ekonomik yaşam bütünüyle felç olmuş durumda! Bütün bunlara rağmen hükümet, sanki yaşananlarda hiçbir sorumluluğu yokmuş gibi mevcut durumu tarif ederek çözüm arıyormuş görüntüsü veriyor! Nitekim Maliye Bakanı Cibril İbrahim, basına yaptığı açıklamada Sudan cüneyhinin yabancı para birimleri karşısında hızla değer kaybetmesini, dövize olan talebin artmasına ve ithalat hacminin ihracata kıyasla yükselmesine bağladı. Yerel para birimindeki bu değer kaybının, özellikle dar gelirli olmak üzere halkın geçim koşullarını doğrudan etkilediğini de vurguladı. Ardından Enerji ve Petrol Bakanlığı, neredeyse körlerin bile görebileceği kadar açık olan bir gerçeği inkâr ederek akaryakıtın yeterli miktarda mevcut olduğunu ileri sürdü. Akaryakıt istasyonları önünde oluşan araç kuyruklarının akaryakıt yetersizliğinden kaynaklandığı iddiasını şiddetli bir şekilde reddetti! Oysa herkes, araçların akaryakıt istasyonları önünde günlerce kuyrukta beklediğini, hatta bazı eyaletlerde araç sahiplerinin, akaryakıt alabilmek için istasyonlarda geceleme zorunda kaldığını görüyor.

Dahası bu hükümet, bu yıl içerisinde gümrük işlemlerinde esas alınan dolar kurunu dört kez artırdı. Son artış 12 Eylül 2026 tarihinde gerçekleşti ve gümrük doları 3.960 cüneyhten 4.346 cüneyhe yükseltildi. Bu artışlar ithal malların maliyetine ek yükler getirmekte, bu da otomatik olarak ürün fiyatlara yansımakta, bunun yakıcı bedelini ise toplumun en zayıf kesimleri ödemektedir.

Çıkar karşılığında yayın yapan (satılık) medya kuruluşları, krizin ilk günlerinde halka sorunun tüccarların açgözlülüğünden kaynaklandığını göstermeye çalıştı. Ancak tüccarlara dayatılan ağır vergiler nedeniyle pazarlarda başlayan grevler, asıl açgözlülüğün hükümetten kaynaklandığını ortaya koydu. Geçtiğimiz Çarşamba günü Hartum pazarları, yerel paranın eşi benzeri görülmemiş şekilde değer kaybı nedeniyle tamamen felç oldu. Yerel para biriminin değerinde yaşanan benzeri görülmemiş düşüşle eş zamanlı olarak tüccarlar, sattıkları malların yerine yeniden ürün satın alamama endişesiyle satış işlemlerini durdurmak zorunda kaldılar. Çarşamba günkü işlemlerde Amerikan dolarının Sudan cüneyhi karşısındaki kuru, haftanın başında 7.200 cüneyh iken 8.800 cüneyhe kadar yükseldi. Bu durum, başta un, şeker ve yağ olmak üzere temel tüketim maddelerinin fiyatlarının hızla artmasına neden oldu. Örneğin bir aydan kısa bir süre içerisinde: Bir kilogram şekerin fiyatı 5.000 cüneyhten 10.000 cüneyhe, bir kilogram unun fiyatı 3.000 cüneyhten 5.000 cüneyhe, bir kilogram pirincin fiyatı ise 8.000 cüneyhten 14.000 cüneyhe yükseldi. Diğer ürünlerin fiyatları da bundan pek farksızdır!

Nil Nehri Eyaleti’ne bağlı Atbara kentindeki pazar esnafı da hükümet yetkililerinin kendilerine dayattığı ağır vergileri ve harçları protesto etmek amacıyla 6 ve 7 Eylül tarihlerinde pazarı tamamen kapattı. Şendi kentindeki tüccarlar da 9 Eylül 2026 tarihinde aynı şekilde kepenk indirdi. Benzer grev ve kepenk kapatma eylemleri Kadarif ve Sennar eyaletlerinde de yaşandı. Eylemler, Kuzey Kordofan’daki El-Ubeyd pazarlarına

da sıçradı. Beyaz Nil Eyaleti'ndeki Kosti, Rabak ve Düveyim şehirlerinin tüccarları da yerel yönetimlerin kendilerine yüklediği vergileri ve harçları reddetmek amacıyla greve gidip iş yerlerini kapattılar. Bütün bunlar yetmezmiş gibi yerel yönetimler, şehirlerdeki yoksul halkın üzerindeki baskıyı daha da artırmak amacıyla sözde düzenleme kampanyaları yürütmektedir. Oysa gerçekte istedikleri tek şey harç toplamaktır. Yahut bu alanları, satın alma gücüne sahip kişilere satabilmek için boşaltmaktır. Sudan'ın doğusundaki Kassala şehrinde bulunan kadınlar pazarında yaşananlar bunun açık bir örneğidir. Yerel yönetim, geçen hafta halk arasında Kadınlar Pazarı (Sûku'n-Nisvân) olarak bilinen meşhur pazarı yıktı. Oysa burası onlarca yıldır varlığını sürdüren köklü bir pazardı. Dahası bu pazarın bir kuruluşa veya başka bir tarafa satıldığı da söylentiler arasındadır.

Bütün bu krizlere ve acılara rağmen bankacılık uygulamaları, özellikle de "Bankak" uygulaması, sürekli arızalanmaktadır. Uygulamalar çalışmadığında ise alışveriş ve ticari işlemler de durma noktasına gelmektedir. Sudan cüneyhinin değiştirilmesi sırasında halkın parasının yüzde 90'ından fazlası zorunlu olarak bankalara yatırılmıştır. Böylece halkın durumu, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in haber verdiği, bir kadının hapsettiği kedinin durumuna benzemiştir. Kadın, kediye hapsetmiş; ne kendisi onu beslemiş ne de yeryüzündeki haşerelerden ve küçük canlılardan beslenmesi için serbest bırakmıştır. Bu davranışı yüzünden de cehenneme girmiştir.

Peki, insanları açlıktan ölüme sürükleyenlerin hâli nice olacaktır?! Yaşanan bu kötü tablo, mevcut düzenin fiilen yozlaşmış, şer'an ise batıl olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Çünkü bu düzen, yoksulluğu üreten ve yoksulları ölüme sürükleyen kapitalist sistem üzerine kuruludur.

İçinde bulunduğumuz bu acı durumdan kurtulmamız, ancak âlemlerin Rabbi'nin nizamına dönmemizle mümkündür. Bu nizam, Nübüvvet metodu üzere Raşidi Hilafet'tir. Hilafet, halkın işlerini gözetip güdecek ve bizlere Allah'a itaat içerisinde onurlu ve insanca bir hayat sağlayacaktır.

Sudan'daki ve hatta dünyadaki ekonomik krizin köklü çözümü şu esaslara dayanmaktadır:

Birincisi: Sahih bir akideye dayanan ve sorunlara adil çözümler sunan bir iktisadi nizam kurulmalıdır. Böyle bir nizam, ancak her şeyi bilen ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından belirlenebilir. Bu nedenle İslam iktisat nizamının uygulanması zorunludur. Zira İslam iktisat nizamı; yiyecek, giyecek ve barınma gibi bütün temel ihtiyaçların, toplumun her bir ferdi için ayrı ayrı ve eksiksiz biçimde karşılanmasını güvence altına alır. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmaktadır:

"Sizlerden her kim vücutça sağlıklı, nefsinden, malından korkusuz ve huzurlu, günlük yiyeceği de yanında olarak sabahlarsa, sanki dünyanın bütün nimetleri kendisinde toplanmış gibi olur." İslam iktisat nizamı, insanların temel ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra, imkânlar ölçüsünde lüks ihtiyaçlarını da karşılayabilmelerine fırsat sağlar. Ayrıca şer'i hükümlerle de malın biriktirilmesini yasaklar. Böylece servetin yalnızca zenginler arasında dolaşan bir varlık hâline gelmesini engeller.

"Ta ki içinizdeki zenginler arasında elden ele dolaşan bir devlet olmasın." [Haşr 7] İslam ayrıca tekelleşmeyi, dolaylı vergileri ve haksız vergi ve harçları yasaklar. Böylece bunların mal ve hizmet fiyatlarının yükselmesine sebep olmasını önler. Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyuruyor: *"Kim Müslümanlara karşı fiyat arttırmak için onların fiyatlarından bir şeye müdahale ederse, o kimseyi kıyamet gününde bir ateş yığınının oturtmak Allah'ın üzerine hak olur."*

İkincisi: Para birimi, kendine özgü asli bir değere sahip olması nedeniyle altına dayandırılmalıdır. Bütün dünya ile gerçekleştirilecek ithalat ve ihracat işlemleri de bu esas üzerinden yürütülmelidir. Altın,

güvenilirliği ve istikrarının yanı sıra, İslam'daki pek çok şer'î hükmün de dayanağını oluşturmaktadır. Diyetler, hırsızın elinin kesilmesini gerektiren miktar, nakit paranın zekâtı ve daha birçok hüküm buna örnektir. Sudan ise altın zengini bir ülkedir. Bu özelliği sayesinde ne faizli kredilere ne de başka türden borçlanmalara asla ihtiyaç duymaz.

Üçüncüsü: Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası ve bunlara benzer diğer faizci fon ve kuruluşlarla bütün ilişkiler tamamen kesilmelidir. Bunun yerine, servetin nasıl elde edileceğini, nasıl artırılacağını ve nasıl harcanacağını düzenleyen İslam hükümleri uygulanmalıdır.

Dördüncüsü: Devletin; altın, petrol ve tükenmez nitelikteki madenler gibi kamu mülkiyeti kapsamına giren varlıklar üzerinde satış, hibe veya başka herhangi bir yolla tasarrufta bulunması caiz değildir. Devletin bu konudaki görevi, söz konusu kaynakları ümmetin tamamının menfaatini gözeterek yönetmek ve denetlemektir. Çünkü bu kaynaklar ümmetin hakkıdır. Bunlardan elde edilen gelirler de ümmetin durumunu iyileştirecek alanlarda harcanmalıdır.

Kısacası gerek burada zikredilen hükümler gerekse İslam'ın diğer hükümleri, insanlara onurlu ve insanca bir hayat sağlayacak olan hükümlerdir. Bu nedenle, bu içler acısı gerçeklikten kurtuluş ancak ümmetin ihlaslı evlatlarıyla birlikte, Rabbimizi razı edeceğimiz, gölgesinde izzetli ve onurlu bir şekilde hayat süreceğimiz Nübüvvet metodu üzere Raşidi Hilafet'i yeniden kurmak için ciddi bir çalışma içerisine girmekle mümkündür.

Ve's Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakâtuh

İbrâhîm Usmân [Ebu Halîl]

حزب التحرير

Hizb-ut Tahrir

Sudan Vilayeti Resmi Sözcüsü

21 October Street, Imarat al-Vaqf, Ground Floor, East Khartum /Sudan

Tel: +(249) 0912240143 - 0912377707 | **E-Mail:** spokman_sd@dbzmail.com

www.hizb-ut-tahrir.org | www.hizb-ut-tahrir.info | www.turkiyevilayeti.com